

LTS: Thuật phong thủy tuy chưa phải là đối tượng nghiên cứu của ngành tôn giáo học, mặc dù có ý kiến cho rằng thuật phong thủy được sinh ra từ Đạo giáo, nhưng việc áp dụng thuật này trong việc tìm kiếm an ninh tinh thần của cá nhân hay hộ gia đình khá phổ biến trong xã hội Việt Nam đương đại khiến cho giới nghiên cứu tâm linh người Việt không thể không quan tâm. An ninh tinh thần cũng là một khía cạnh mà các tôn giáo hướng đến. Với ý nghĩa như vậy, Tạp chí Nghiên cứu Tôn giáo đăng tải bài viết này nhằm cung cấp thêm thông tin về tâm linh của người Việt hiện nay.

TRƯƠNG THỊ THÚY HÀ*

XU HƯỚNG THÍCH ỨNG PHONG THỦY VỀ NHÀ Ở CỦA NGƯỜI VIỆT TẠI CÁC ĐÔ THỊ MỚI Ở HÀ NỘI HIỆN NAY

Tóm tắt: Sở hữu một căn hộ chung cư đang là lựa chọn phổ biến của nhiều người sinh sống và làm việc ở Hà Nội. Ngoài các yếu tố tác động tới quyết định mua của người mua, như: vị trí, chất lượng xây dựng, dịch vụ và tiện ích phục vụ nhu cầu sinh hoạt, học tập,... yếu tố phong thủy về nhà ở cũng được người mua và người đầu tư, thiết kế quan tâm. Xem xét về phong thủy nơi định an cư và bài trí căn hộ hợp với phong thủy là một xu hướng khá phổ biến trong số người mua căn hộ hiện nay. Tuy nhiên, đây là một lĩnh vực còn chưa được quan tâm nghiên cứu nhiều trong bối cảnh đô thị hóa hiện nay. Bài viết này bước đầu phân tích hiện tượng áp dụng thuật phong thủy tại các khu đô thị mới ở Hà Nội.

Từ khóa: Phong thủy, chung cư, niềm tin, người Việt.

Dẫn nhập

Nhà ở là một trong vấn đề đặt ra bức thiết của thành phố đang trong quá trình đô thị hóa mạnh mẽ như Hà Nội. Mong muốn sở hữu một mảnh đất làm nhà ở trở nên khó thực hiện vừa do quỹ đất hạn hẹp vừa do giá đất đắt đỏ. Theo đánh giá của Ngân hàng Thế giới năm 2009, giá đất ở ngoại ô Hà Nội khoảng 500 USD/m², càng gần về trung tâm giá đất càng cao có khi từ 7.000-8.000USD/m². Ông Peter Ryder,

* ThS., Viện Văn hóa Nghệ thuật Quốc gia Việt Nam.

Giám đốc điều hành của Indochina Capital nhận xét: “Trước đây, hầu như người Việt Nam có suy nghĩ tiêu cực về việc mua một căn hộ - họ muốn sở hữu một mảnh đất cho riêng họ. Thực tế, chúng ta biết rằng: Đất đắt, không thể kham nổi, ngoài tầm của 90% dân số sống ở nội thành. Nhưng con người vẫn mong muốn được sở hữu cho riêng họ một mảnh đất. Một lựa chọn hiển nhiên là nhà chung cư”¹. Nhận xét này đúng với tình hiện nay về nhu cầu mua căn hộ chung cư tại các đô thị lớn ở Việt Nam.

Mô hình nhà chung cư, căn hộ tập thể đã xuất hiện ở Hà Nội từ những năm 1954 ở các khu vực như An Dương, Phúc Xá, Mai Hương, Đại La, Chương Dương và Hàm Tử Quan ngoài đê Sông Hồng để giải quyết nhu cầu nhà ở cho một số lượng cán bộ công nhân viên, những người làm việc trong các cơ quan quản lý nhà nước và các doanh nghiệp. Đến những năm 1960-1970, hàng loạt khu nhà ở, căn hộ tập thể “phẳng phất nét kiến trúc thô của các khu chung cư kiểu Nga so-viet du nhập vào Việt Nam”², như: Kim Liên, Nguyễn Công Trứ, Trung Tự, Khương Thượng, Vĩnh Hồ, Thành Công, Giảng Võ, Thanh Xuân,... Loại hình căn hộ này có diện tích nhỏ, không phù hợp với sinh hoạt của hộ gia đình, do thiếu diện tích sinh hoạt. Cư dân những khu nhà tập thể này đã lấp ghép, xây dựng thêm những lồng sắt gắn ngoài trời xung quanh các căn hộ cửa sổ ban công hình thành những “chuồng cọp”, gây mất mỹ quan trong đô thị và khiến cho hình ảnh những khu nhà cao tầng này bị biến dạng, méo mó đi. Trong mắt người dân đô thị đó là những khu nhà chung cư, căn hộ tập thể “nhếch nhác” và họ “ái ngại” khi phải lựa chọn hình thức này là nơi cư trú³. Từ cuối thập niên 1990 đến nay, hình ảnh những khu chung cư “nhếch nhác, xập xệ” đã dần được thay thế bởi hàng loạt các khu đô thị mới hiện đại đáp ứng nhu cầu và thị yếu của các tầng lớp cư dân đô thị: Từ những chung cư cao cấp, khá, trung bình đến chung cư dành cho người có thu nhập thấp. Quy mô, diện tích các căn hộ cũng đa dạng, phù hợp với nhiều đối tượng.

Cùng với việc mong muốn sở hữu một căn hộ riêng, chủ nhân của nó cũng mong muốn căn hộ của họ là “ngôi nhà vượng khí” mà trước hết là đem lại những giá trị tinh thần. Phong thủy đã ảnh hưởng và tác động không nhỏ tới việc lựa chọn căn hộ cũng như bố trí căn hộ hợp

với phong thủy để đem lại vượng khí cho gia chủ. Yếu tố phong thủy tham gia vào việc quyết định lựa chọn mua căn hộ của người dân cũng đã tác động tới chủ đầu tư trong việc lập dự án và phân phối các căn hộ trên thị trường. Bài viết này trình bày những quan niệm về phong thủy nơi an cư của người Việt và xu hướng áp dụng tại các căn hộ chung cư ở đô thị Hà Nội hiện nay.

1. Quan niệm phong thủy về nhà ở của người Việt

Phong thủy là đối tượng quan tâm nghiên cứu của nhiều nhà khoa học trong và ngoài nước. Ở Việt Nam, đây cũng là chủ đề được các nhà nghiên cứu văn hóa tâm linh đặc biệt quan tâm. Theo Nguyễn Đăng Duy: “Thuật phong thủy theo Đạo giáo cũng đã sớm du nhập vào nước ta. Thời thuộc Đường, viên thái thú Cao Biền là người giỏi thuật phong thủy, tương truyền y thường cưỡi điều bay khắp đất Giao Châu để dò tìm chỗ nào có long mạch thì yểm bùa phá đi...”⁴.

Có thể nói “Phong thủy” là bộ môn chuyên nghiên cứu sự ảnh hưởng của hướng gió, hướng khí, mạch nước đến đời sống của con người, trong đó: “Phong” ám chỉ những dòng năng lượng trôi chảy trong thiên nhiên, hay chính là hiện tượng không khí chuyển động. Còn “thủy” tượng trưng cho địa thế. Phong thủy không phải là yếu tố đơn lẻ mà là tổng hợp hàng loạt yếu tố về địa hình, địa thế xung quanh nhà ở, thôn xóm, thành phố hoặc mồ mả, hướng gió, dòng nước cùng tọa hướng, hình dạng, bố cục mặt bằng không gian xây dựng. Phong thủy liên quan đến cát - hung, họa - phúc, thọ - yếu của những người sống trong đó. Cát ắt là phong thủy hợp, hung ắt là phong thủy không hợp. Sách *Táng thư* viết: “Mai táng phải chọn nơi có sinh khí”. Sách *Táng Kinh* viết: “Khí gặp gió bị tán, gặp nước thì dừng. Nên làm cho khí ngưng tụ, không bị phân tán như vậy gọi là “phong thủy”. Hai chữ “phong thủy” còn chỉ phương pháp tìm kiếm và chọn lựa nơi trú ngụ hoặc mai táng cát tường phú quý, phúc thọ, bình yên, tức là thuật phong thủy⁵. Nguyễn Đăng Duy (2001) cũng cho rằng: “Theo cách giải thích của Đạo gia, con người là từ tự nhiên mà sinh ra, nên con người sinh sống không thể tách rời khỏi môi trường tự nhiên bao quanh. Mỗi một không gian gắn với con người (kể cả khi sống và khi đã chết) đó là nhà ở (dương cơ) và mồ mả (âm phần) đều có sự tác động của trên dưới bốn bên, làm cho dương cơ hoặc âm phần ấy hưng

thịnh hay suy bại. Vì thế, Đạo giáo đã sinh ra thuật “Phong thủy” để đáp ứng yêu cầu ấy⁶. Phong thủy, được ông giải thích: “phong là gió, thủy là nước, hay cũng có thể coi phong là dương, thủy là âm, sự hòa hợp âm dương (gió, nước) gắn với mỗi không gian mặt đất”⁷. Thuật phong thủy: Căn cứ vào hình thể của núi sông, làng mạc, gò bãi, thế đất mà định ra: Như thế nào là “tàng phong”?, như thế nào là “thủy tụ”?... Những luận thuyết nghiên cứu về phong thủy này vô cùng phức tạp mà trong phạm vi hiểu biết có hạn chúng tôi không bàn tới. Những quan niệm, niềm tin vào thuật phong thủy cũng đã sớm du nhập và thấm thấu vào đời sống tâm linh của người Việt. Từ niềm tin ấy đã hình thành nên những quan niệm về thế đất, hướng, long mạch. Có những thế đất được coi là tốt, là nơi hội tụ của “long mạch”, hay là “huyệt trường” được cho là thích hợp để: Dựng đình, chùa, đặt tỉnh lỵ, kinh đô, dựng nhà ở hoặc đặt mồ mả... và có những thế đất xấu không nên xây dựng nhà ở hay đặt mồ mả tổ tiên. Chính bởi có niềm tin vào những nguyên lý của thuật phong thủy nên khi xây dựng và thiết kế nhà cửa người Việt cũng thực hành theo những quy luật này.

Từ lâu, các nghiên cứu về văn hóa, tôn giáo Việt đã đề cập đến thực hành phong thủy của người Việt trong xây dựng nhà cửa, đặt mồ mả, làng mạc, đặt kinh đô, tiêu biểu như: Paul Giran (1912), Pierre Gourou (1936), L. Carrière, Nguyễn Đăng Duy (2001), Đào Duy Anh (1938), Toan Ánh (1991), v.v.. Các tác giả đề cập đến những thực hành phong thủy của người Việt trong việc chọn đất, chọn hướng, xem tuổi làm nhà, hay những thực hành ma thuật với những mảnh đất không được tốt về mặt phong thủy. Trên thị trường sách hiện nay, các sách về thực hành phong thủy hiện đại được bày bán khá rộng rãi. Đối với người Việt, phong thủy có ý nghĩa quan trọng trong việc xây dựng ngôi nhà. Nguyễn Thừa Hỷ (2012) cho rằng: “việc chọn đất làm nhà là rất quan trọng, nó quyết định đến hạnh phúc hay tai họa của cả một gia đình”⁸. Vì thế từ xưa, các gia đình có học, quan chức, người có tiền, đến những gia đình bình dân khi làm nhà họ cũng quan tâm tới vấn đề phong thủy cho ngôi nhà. Đối với người Việt: Ngôi nhà có một ý nghĩa rất quan trọng. Ngay trong ngôn ngữ, từ “nhà” vừa có ý nghĩa là một nơi cư trú, đồng thời cũng có nghĩa là một gia đình, và nó được ví như ba việc trọng đại và lớn nhất trong đời của người dân ông Việt:

“Lấy vợ, tậu trâu, làm nhà”. Thông thường, một gia đình sẽ có một ngôi nhà riêng để ở, trong đó các thành viên của gia đình cùng chung sống với nhau. Ngôi nhà được ví là tổ ấm, là cái nôi nuôi dưỡng các thành viên trong cộng đồng gia đình đó. Ngôi nhà có bình yên, có vượng khí thì mới đem lại may mắn, bình an cho gia chủ cũng như các thành viên trong gia đình⁹.

Thực hành phong thủy, người Việt chú trọng đến việc chọn đất, chọn hướng và xem tuổi làm nhà được coi là những yếu tố cơ bản trong phong thủy với ngôi nhà. Những câu nói của người Việt, như “Chọn đất mà ở”, hay “nhất vị nhị hướng”, đều là những thực hành theo những nguyên lý của thuật phong thủy. Và “người ta chú trọng chọn những thế đất, hướng đất được tin là tốt, theo những nguyên lý của thuật phong thủy, long mạch, âm dương ngũ hành như: Các miếng đất vuông vức, nở hậu, gần các nguồn nước hay mô đất (tả thanh long, hữu bạch hổ, thượng gia hạ trì)...¹⁰, được cho là những vị thế đẹp thích hợp để ở, thích hợp để làm nhà. Người ta tránh làm nhà ở ngõ cụt, ngã ba đường, nơi gần đình, chùa, miếu mạo. Thậm chí “một con đường hay dòng nước chảy thẳng cũng là xui xẻo”¹¹, một bộ phận nào đó của ngôi nhà nằm trên trục kéo dài của con đường cũng là không tốt, hay góc ao, góc đình cũng không được hướng mặt vào mặt tiền của ngôi nhà...

Về hướng, hướng Nam được cho là tốt. Người Việt thường có câu: “Lấy vợ hiền hòa, làm nhà hướng Nam”. Theo quan niệm trong phong thủy: “Hướng Bắc là hướng hàn, luôn phải trực tiếp nhận lạnh lẽo. Hướng Đông là hướng Thanh Long, hướng Mặt Trời mọc, mọi sự sinh sôi phát triển. Tốt nhất là hướng Nam, hướng này được cho là Trời và Đất hòa hợp, hướng này đạt mọi sự hòa hợp âm dương”¹², và sẽ đem lại sự thịnh vượng cho các thành viên trong gia đình. Vì thế, đây cũng là hướng được lựa chọn và ưa thích trong thực hành phong thủy hướng nhà của người Việt. Nguyễn Thừa Hỷ cũng cho rằng “dân chúng thì hay chọn mặt tiền của ngôi nhà trông ra hướng Nam, để có thể đón những làn gió nồm nam mát mẻ”¹³.

Tuổi của chủ nhà cũng là một yếu tố quan trọng được nhấn mạnh trong thuật phong thủy. Tuổi có vai trò quyết định trong việc chọn hướng làm nhà, năm làm nhà, và các ngày động thổ, cất nóc, dựng khung, về nhà mới, thậm chí là kích thước của ngôi nhà. Vì thế, trước

khi tiến hành xây dựng ngôi nhà họ thường tìm đến các thầy cúng¹⁴, để nhờ họ xem và chọn hướng, chọn ngày giờ thực hành các nghi lễ quan trọng như: Xem tuổi làm nhà, chọn ngày giờ để động thổ, dựng khung nhà, cất nóc, đặt thượng lương về nhà mới. Thông thường người Việt thường chọn năm làm nhà hợp với tuổi của chủ nhà, và tránh làm nhà khi chủ nhà thuộc năm kim lâu. Người Việt có câu: “làm nhà phải năm kim lâu, chẳng chết trâu thì cũng chết người”¹⁵. Phong thủy cho ngôi nhà ngoài các vấn đề: vị trí, hướng, tuổi chủ nhà người ta còn quan tâm tới việc bố trí các vị trí quan trọng trong ngôi nhà như: Cửa chính, bàn thờ, bếp, giường ngủ, nhà vệ sinh... mà hiện nay thực hành phong thủy hiện đại thường quan tâm đến nhiều.

Thực hành niềm tin phong thủy với ngôi nhà trong bối cảnh “đất chật người đông” không còn đơn thuần là những quan niệm niềm tin phong thủy truyền thống mà là sự kết hợp, dung hòa của nhiều yếu tố, của hàng loạt những giải pháp về mặt phong thủy. Từ những thực hành ma thuật đến việc sử dụng các vật phẩm phong thủy, thiết kế xây dựng theo phong thủy, màu sắc theo phong thủy, vật dụng theo phong thủy, v.v., được xử lý khá hài hòa.

Thiết kế chung cư hiện nay vừa gắn công năng sử dụng vừa phải quan tâm tới vấn đề phong thủy cho các căn hộ và cả tòa nhà chung cư, làm cho căn hộ “chung cư” ngày càng “có hồn”, ngày càng khẳng định vị thế và được lựa chọn làm nơi “an cư” của người dân Hà Nội.

2. Xu hướng áp dụng phong thủy tại các căn hộ chung cư

Hiện nay, chủ nhân của những căn hộ chung cư hiện nay thường có độ tuổi khá trẻ. Theo số liệu thống kê của Công ty Bất động sản An Việt thì tại các chung cư Đại Thanh, Kim Văn - Kim Lũ, Linh Đàm, Dương Nội, Gerk Tower, người mua căn hộ chung cư của họ thường có độ tuổi từ 25 -40, chiếm 80% số lượng khách hàng mua căn hộ của công ty này. Họ thường là những hộ gia đình trẻ, và quy mô gia đình hạt nhân¹⁶. Dân cư của các khu đô thị này chủ yếu là những người nhập cư.

Khảo sát ngẫu nhiên 200 phiếu điều tra tại chung cư Kim Văn - Kim Lũ cho thấy: Khoảng 70% chủ nhân của các căn hộ này có độ tuổi từ 25-40 tuổi; 25 % có độ tuổi từ 45-60 tuổi; 5% có độ tuổi khác, thường dưới 25 hoặc hơn 60 tuổi. 60% gia chủ của các căn hộ chung

cư là người từ các tỉnh thành khác đến ở như: Nam Định, Thái Bình, Thanh Hóa, Nghệ An, Hải Dương, Sơn La, Vĩnh Phúc, Bắc Giang, Hà Nam...; khoảng 40 % là người dân từ các quận, huyện khác của Hà Nội đến ở đây như: Hoài Đức, Đông Anh, Thạch Thất, Hà Tây, và các quận nội thành như: Thanh Xuân, Đống Đa, Cầu Giấy, 80% là các gia đình hạt nhân (bố mẹ và các con); 20% là người độc thân chưa có gia đình và quy mô gia đình gồm 3 thế hệ (ông bà, bố mẹ, con cái). Về nghề nghiệp của các chủ nhân căn hộ chung cư ở đây cũng khá đa dạng, họ là những cán bộ công chức của nhà nước (bộ đội, công an, giáo viên, giảng viên, cảnh sát...) hay làm trong các công ty tư nhân, tổ chức nước ngoài, buôn bán kinh doanh, đi học¹⁷. Có thể thấy, chủ nhân của những căn hộ chung cư hiện nay đa phần là những người trong độ tuổi thanh niên và trung niên, quy mô gia đình nhỏ, họ là những người sớm thích ứng với điều kiện cư trú mới trong quá trình đô thị hóa đang diễn ra nhanh và mạnh tại thủ đô Hà Nội. Hầu hết những người chọn căn hộ chung cư làm nơi “an cư” cho bản thân và gia đình đều rất quan tâm đến phong thủy của căn hộ.

Phong thủy ngôi nhà “an cư” từ xưa đến nay vẫn luôn được ứng dụng và thực hành nhằm đem lại sự bình an cho mỗi chủ nhân và các thành viên trong ngôi nhà của họ. Nhân viên tư vấn của Sàn giao dịch Đất Việt cho biết: “Hiện nay, khách hàng mua căn hộ ngoài tiêu chí chất lượng công trình, hợp túi tiền, tiện ích sử dụng thì có tới 70% số người mua căn hộ quan tâm tới vấn đề về phong thủy cho căn hộ như: Hướng, hình dáng, số tầng, vị trí của căn hộ trong tòa nhà...”¹⁸. Nhận thức được nhu cầu của khách hàng với vấn đề phong thủy cho chung cư và để thuận lợi trong việc bán các căn hộ hiện nay các chủ đầu tư đã cố gắng hạn chế tối đa những bất cập về mặt phong thủy ở những căn hộ ngay từ khâu lựa chọn vị thế đất xây dựng, thiết kế và thi công. Tuy nhiên, đây cũng là một thách thức với chính chủ đầu tư bởi chung cư là một tòa nhà lớn với những căn hộ nhỏ khác nhau, phục vụ nhu cầu của rất nhiều hộ gia đình ở nhiều độ tuổi khác, nghề nghiệp khác, quan niệm sống khác nhau vì thế sẽ không thể nào đáp ứng được hết những vấn đề phong thủy cho tất cả các căn hộ, do đó, một số căn hộ sẽ gặp phải những lỗi về mặt phong thủy là dễ hiểu. Đối với một số dự án chung cư lớn, chung cư cao cấp, chủ đầu tư đã chú trọng tới vấn đề

phong thủy ngay từ khâu lựa chọn vị trí xây dựng, thiết kế hài hòa với vấn đề phong thủy cho các căn hộ để vừa đảm bảo được các tiện ích, sang trọng vừa phải đáp ứng nhu cầu của niềm tin phong thủy với ngôi nhà của khách hàng. Một số chủ đầu tư đã đánh số tầng 13 thành 12A, hay đánh số thứ tự căn hộ là số chẵn để tránh những số xấu như: số 3, 13, 49.

Giám đốc Công ty Bất động sản An Việt, nơi phân phối các căn hộ chung cư của dự án Kim Văn - Kim Lũ cũng cho rằng: “Mặc dù, chủ đầu tư của dự án này đã chuyển tầng 13 thành tầng 12A, và giá căn hộ tầng này cũng giảm 500 nghìn/m² nhưng việc bán các căn hộ của tầng này cũng rất khó khăn so với căn hộ khác. Hay một số căn hộ ở dự án Dương Nội do thiết kế xấu về mặt phong thủy cửa chính đối diện với thang máy và hàng lang nên mặc dù thiết kế nội thất bên trong căn hộ rất đẹp nhưng cũng rất khó bán. Khách hàng đến xem căn hộ rất ưng ý về thiết kế bên trong, nội thất nhưng bị chê “cửa chính căn hộ xấu về phong thủy” và không chọn mua”¹⁹.

Khi quyết định lựa chọn mua căn hộ, ngoài vấn đề giá cả và chất lượng công trình, nhiều gia chủ còn xem tuổi để chọn hướng căn hộ phù hợp với tuổi và mệnh của mình, không ít gia chủ sau khi mua căn hộ đã mời các chuyên gia thiết kế tư vấn phong thủy tới sửa chữa lại căn hộ cho hợp với phong thủy. Họ vẫn thực hành theo những quan niệm niềm tin về phong thủy với ngôi nhà như một “thói quen, một việc làm hiển nhiên” nhưng lại không coi đó là “phong thủy”.

Có thể nhận thấy niềm tin phong thủy của người dân sống tại các căn hộ chung cư hiện nay khá linh hoạt và đa dạng:

Thứ nhất, quan niệm hướng căn hộ của mỗi người cũng khác, người thì quan niệm phải là hướng cửa chính (77/200 phiếu) và hướng cửa chính được chọn theo hướng hợp với tuổi, mệnh của chủ nhà; người lại quan tâm tới hướng ban công (30/200 phiếu)²⁰ vì theo họ “Phong thủy ở chung cư thì phải chọn ban công, ban công mới là nơi đón gió và khí trời”²¹. Có người lại chọn hướng cửa sổ, hướng của cửa chính tòa nhà chung cư... Thậm chí, cũng có gia chủ không coi trọng những hướng đó mà họ chỉ quan tâm đến hướng của bàn thờ, bởi “Có thể hướng cửa hay ban công không hợp với mệnh của gia chủ thì có thể chọn hướng ban thờ hợp với mệnh gia chủ là được”.

Ngoài ra, các yếu tố phong thủy bên trong căn hộ cũng được khách mua nhà lưu tâm khi lựa chọn, đặc biệt là thiết kế các vị trí quan trọng như: bếp, nhà vệ sinh (70,5% tổng số căn hộ được khảo sát). Ý thức được điều này, nhiều chủ đầu tư hiện nay đã bán các căn hộ thô với nội thất cơ bản và để cho chính các chủ nhân căn hộ tự hoàn thiện nội thất bên trong căn hộ. Nhưng nhà vệ sinh, vị trí đặt bếp là những nơi liên quan đến cấu trúc của cả tòa nhà như: đường nước, ống xả, đường điện đã được làm sẵn từ trước và rất khó để thay đổi. Đối với các căn hộ chung cư cao cấp, mỗi căn hộ trị giá rất lớn có khi lên tới cả chục tỷ đồng, nên hầu như chủ đầu tư khá thận trọng trong thiết kế các khu vực nhạy cảm với quan niệm phong thủy của người Việt như: Bàn thờ, bếp, nhà vệ sinh.

Thứ hai, thực hành phong thủy của các gia chủ ở chung cư hiện nay được thực hiện linh hoạt tùy theo điều kiện kinh tế của từng người: 61,5% các hộ gia đình nhờ tới sự giúp đỡ của những người chuyên nghiệp làm nghề phong thủy “thầy phong thủy, chuyên gia phong thủy” trong việc tư vấn lựa chọn, thiết kế sửa chữa, lắp đặt nội thất theo phong thủy cũng như thực hiện các nghi lễ quan trọng như trấn trạch, về nhà mới. Khoảng 25% các gia chủ tự tìm hiểu qua sách, báo chí và dựa trên nền tảng thiết kế căn hộ ban đầu và tự tìm vị trí đặt ban thờ.

Thứ ba, một số gia chủ đặt niềm tin phong thủy vào những vật “thiêng” có quyền năng hóa giải những điềm xấu về mặt phong thủy, như: Bùa chú, gương bát quái, chuông gió, đá thạch anh, quả bầu tiên, quả cầu phong thủy. Và phong thủy thực sự đã trở thành một yếu tố quan trọng tác động dù “ít” hoặc “nhiều” tới việc lựa chọn “nơi an cư” cũng như bố trí và thiết kế bên trong căn hộ.

Tạm kết

Trong cấu trúc không gian sống mới tại các căn hộ chung cư, niềm tin về phong thủy đối với ngôi nhà vẫn tiếp tục mạch nối từ truyền thống và được vận dụng khá linh hoạt và đa dạng cho phù hợp với hoàn cảnh thực tế, và cái đích cuối cùng của những thực hành niềm tin phong thủy là tìm kiếm chữ “an” cho ngôi nhà và các thành viên trong gia đình.

Xu hướng tin vào phong thủy khi chọn mua căn hộ chung cư cũng được các gia chủ thực hành một cách linh hoạt và không cố định.

Niềm tin phong thủy đó được thực hành tùy theo hoàn cảnh thực tế, tùy theo điều kiện kinh tế, và hiểu biết của cá nhân gia chủ. Vẫn là những niềm tin quan niệm phong thủy với ngôi nhà nơi an cư truyền thống nhưng được vận dụng khá tinh tế, vị trí của căn hộ được quan tâm cả về khoảng cách, vị trí của chung cư trong mối liên hệ với các tiện ích công cộng (trường học, bệnh viện, công viên, đường giao thông...). Tuy nhiên, quan niệm phong thủy về nhà cửa khá đa dạng và không thống nhất. Có người coi hướng cửa chính của căn hộ là hướng cho ngôi nhà, người thì lấy ban công, cửa sổ, cửa chính của cả tòa nhà,... Có người lại quan tâm đến các thiết kế cấu trúc bên trong căn hộ (nơi đặt ban thờ, vị trí bếp, nhà vệ sinh và các cửa chính trong căn hộ). Có thể nói, phong thủy được mỗi người hiểu và thực hành theo cách thức khác nhau.

Nắm bắt được tâm lý cũng như niềm tin vào phong thủy với ngôi nhà của người Việt, các chủ đầu tư, công ty tư vấn, thiết kế nhà, căn hộ,... đều lấy “phong thủy” làm tiền đề cho sự phát triển. /.

CHÚ THÍCH:

- 1 Kazmin, Amy (2005), “A more permanent form of R & R, *The Financial Times*, November 12.
- 2 Nguyễn Văn Chính (2010), “Cấu trúc và giải cấu trúc bản sắc văn hóa Hà Nội”, bài viết trình bày tại Hội thảo Khoa học Trường Đại học Khoa học Xã hội & Nhân văn, Đại học Quốc gia Hà Nội, tháng 10: 25
- 3 Nguyễn Văn Chính (2010), “Cấu trúc và giải cấu trúc bản sắc văn hóa Hà Nội”, tldd.
- 4 Nguyễn Đăng Duy (2001), *Đạo giáo với văn hóa Việt Nam*, Nxb. Hà Nội: 113.
- 5 https://vi.wikipedia.org/wiki/Phong_thuy
- 6 Nguyễn Đăng Duy (2001), Sdd: 110.
- 7 Nguyễn Đăng Duy (2001), *Các hình thái tôn giáo tín ngưỡng ở Việt Nam*, Nxb. Văn hóa Thông tin, Hà Nội: 426.
- 8 Nguyễn Thừa Hỷ (2012), *Văn hóa Việt Nam truyền thống một góc nhìn*, Nxb. Thông tin và Truyền thông, Hà Nội: 77
- 9 Trương Thị Thúy Hà (2015), *Bùa chú trong đời sống tâm linh của người Việt (nghiên cứu trường hợp xã Ngũ Kiên, huyện Vĩnh Tường, tỉnh Vĩnh Phúc)*; Luận văn Thạc sỹ, Chuyên ngành Nhân học, Trường Đại học Khoa học Xã hội & Nhân văn, Đại học Quốc gia Hà Nội.
- 10 Nguyễn Thừa Hỷ (2012), *Văn hóa Việt Nam truyền thống một góc nhìn*, Nxb. Thông tin và Truyền thông, Hà Nội: 77
- 11 Pierre Gourou (2015), *Người Nông dân ở châu thổ Bắc Kỳ*, Nxb. Trẻ, Hà Nội, tái bản lần thứ nhất: 335
- 12 Nguyễn Đăng Duy (2001), *Đạo giáo với văn hóa Việt Nam*, Nxb. Hà Nội: 112-111.

- 13 Nguyễn Thừa Hỷ (2012), *Văn hóa Việt Nam truyền thống một góc nhìn*, Nxb. Thông tin và Truyền thông, Hà Nội: 78.
- 14 *Thầy cúng, thầy bói, thầy phong thủy*: họ là những người thực hành các nghi lễ tâm linh.
- 15 Nguyễn Thừa Hỷ (2012), *Văn hóa Việt Nam truyền thống một góc nhìn*, Nxb. Thông tin và Truyền thông, Hà Nội: 78.
- 16 Tư liệu phỏng vấn Giám đốc Công ty Bất Động sản An Việt tháng 3/2015.
- 17 Tư liệu điền dã tháng 6/2015 tại chung cư Kim Văn, Kim Lũ, đường Nguyễn Xiển, phường Đại Kim, quận Hoàng Mai.
- 18 Tư liệu phỏng vấn Phòng Kinh doanh môi giới Bất Động sản Công ty Đất Việt, tháng 6/2015.
- 19 Tư liệu phỏng vấn Giám đốc Công ty Bất Động sản An Việt tháng 6/2015 tại Hà Nội.
- 20 Số liệu điều tra 200 hộ chung cư tại Kim Văn, Kim Lũ, đường Nguyễn Xiển, phường Đại Kim, quận Hoàng Mai, Hà Nội.
- 21 Tư liệu phỏng vấn tháng 6/2015 tại chung cư Kim Văn, Kim Lũ.

Abstract

ADAPTATION TRENDS OF FENG SHUI FOR VIETNAMESE'S HOUSING IN THE NEW URBAN QUARTER OF CONTEMPORARY HANOI

Apart from of factors such as location, building quality, services,... Feng Shui is an element that buyers, investors, and designers care about. Considering on Feng Shui of building and apartment decoration suitable to Feng Shui are a rather popular trend among buyers. However, this topic has not been interested in the condition of urbanization yet. This contribution outlines firstly the application of Feng Shui in the new urban quarter in Hanoi.

Keywords: Feng Shui, urban quarter, faith, Vietnamese.